

Regler for adgang til pseudonymiserede mikrodata under Danmarks Statistiks Specialeordning

Danmarks Statistik har fastsat nedenstående regler for adgang til pseudonymiserede mikrodata under Danmarks Statistiks ordning for specialestuderende (herefter specialeordningen). Specialeordningen varetages af Forskningservice (FSE) under Danmarks Statistik.

Følgende miljøer kan autoriseres:

Der gives kun adgang for uddannelsesinstitutioner, der tilbyder kandidatuddannelser som afsluttes med et kandidatspeciale (typisk 30-60 ECTS).

For at komme i betragtning til specialeordningen som uddannelsesinstitution skal din uddannelsesinstitution skal være tilknyttet et fakultet, et institut eller et center under et af otte offentligt anerkendte forskningsuniversiteter i Danmark*:

- Københavns Universitet med tilknyttede universitetshospitaler herunder Rigshospitalet
- Aarhus Universitet med universitetshospitalet AUH i Skejby tilknyttet.
- Syddansk Universitet med Odense Universitetshospitalet tilknyttet.
- Roskilde Universitet
- Aalborg Universitet med Aalborg Universitetshospital tilknyttet
- Danmarks Tekniske Universitet
- Copenhagen Business School
- IT-Universitetet i København

Hvem kan få adgang

Der gives kun adgang for uddannelsesinstitutioner under ét af de offentligt anerkendte forskningsuniversiteter*, som har fået en uddannelsesautorisation.

Uddannelsesautorisation

For at opnå en autorisation har Danmarks Statistik fastlagt fire krav, som institutionen skal kunne indfri. Disse fire krav skal også være opfyldt for at opnå en uddannelsesautorisation:

- 1) Uddannelsesinstitutionen skal have et højt og vedvarende fokus på datasikkerhed.
- 2) Der skal i forsknings-/analyse miljøet være en personaleansvarlig chef, som er indforstået med at påtage sig ansvaret for autorisationen og føre tilsyn med, at reglerne i autorisationsaftalen bliver overholdt. Hertil hører bl.a. løbende at sikre, at alle personer der skal have adgang, kender reglerne for adgang til data og reglerne for hjemtag af resultater.

- 3) Der skal mindst være tre personer i miljøet (herunder vejledere), der har konkret erfaring med håndtering af data/store datamængder og solidt kendskab til Danmarks Statistiks datasikkerhedsregler. Erfaringen kan være opnået fx ved tidligere adgang til pseudonymiserede data under Danmarks Statistiks mikrodataordninger, eller ved på anden vis at have opnået erfaring i håndtering af registerdata.
- 4) Miljøet skal fremgå af universitetets hjemmeside.

Ønsker I som uddannelsesinstitution at gøre brug af specialeordningen, ansøges FSE om oprettelse af en uddannelsesautorisation knyttet til jeres uddannelsesinstitutionen.

Har I spørgsmål til ansøgning om uddannelsesautorisation, kan de rettes til FSEautorisation@dst.dk. Skriv 'Vedr. ansøgning om uddannelsesautorisation' i emnefeltet.

*Hvis andre institutioner med udbud af kandidatuddannelser i Danmark har ønsker om at oprette en uddannelsesautorisation, kan der søges herom ved at fremsende beskrivelse af institutionen og behovet til FSEautorisation@dst.dk.

Brugergruppen

Brugergruppen omfatter specialestuderende og brugere med særlige roller (autorisationsansvarlig, administratorer, underskrivere og vejledere). Alle brugere skal godkendes som brugere af FSE og skal have en e-mailadresse udstedt af uddannelsesinstitutionen.

- a. Specialestuderende
Kun specialestuderende ved et af de godkendte uddannelsesinstitutioner (jf. ovenfor) kan få adgang som bruger under specialeordningen. Den specialestuderendes specialeprojekt skal omfatte mikrodata-analyser og være af forskningshøjde. Såfremt specialeprojektet er af forskningshøjde, godkender vejleder dette i et Forskningshøjdedokument for den studerende (jf. Bilag 1). Såfremt den specialestuderende efter dimission fra universitet med bestået kandidatspeciale bliver opfordret til at publicere resultaterne fra kandidatspecialet, muliggøres dette ved oprettelse af samme projekt som et forsker- eller projektordningsprojekt.
- b. Brugere med særlige roller
  - i. Autorisationsansvarlig
Den autorisationsansvarlige er ansvarlig for tilknytning af brugere under uddannelsesautorisation, ligesom denne udnævner personer i roller (jf. [Brugerroller - Danmarks Statistik](#)) som administratorer, underskrivere og tilknytter vejledere til uddannelsesautorisationen. Vejledere tildeles hjemtagelsesret.

Tilknytning af specialestuderende til uddannelsesautorisation sker på baggrund af den studerendes forskningshøjdedokument (jf. Bilag 1). Specialestuderende tildeles *ikke* hjemtagelsesret.

Har den specialestuderende i forvejen et FSE bruger-id, tilknyttes den specialestuderende uddannelsesautorisation med samme FSE bruger-id. I modsat fald ansøger den autorisationsansvarlige godkendelse af den specialestuderende som FSE bruger med tilhørende FSE-id, hvorefter den studerende tilknyttes uddannelsesinstitutionen.

ii. Administrator-(er)/datamanagere.

Administrator tildeler den specialestuderende adgang til et specifikt projekt under uddannelsesautorisation efter anmodning fra vejleder. Administrator er ansvarlig for at fjerne specialestuderende som brugere under uddannelsesautorisation efter bestået specialeprojekt. Administrator er tillige ansvarlig for håndhævelse af sanktioner ved overtrædelse af sikkerhedsregler.

En administrator kan tildeles brugeradgang hvis denne tillige er datamanager. Rollen som datamanager tildeles mhp. populationsdannelse for de enkelte projekter under uddannelsesautorisationen.

iii. Underskrivere

Personer med underskriverrollen kan på vegne af institutionen skrive under på, at en projektindstilling er lovlige i henhold til Databeskyttelsesforordningen. Underskrivere vil typisk tillige have rollen som vejledere.

iv. Vejledere

Vejlederen vurderer specialeprojekters forskningshøjde for de studerende, som denne er specialevejleder for (se Bilag 1 for udfyldelse af forskningshøjdevurdering). Herefter anmoder vejleder administrator om den specialestuderendes tilknytning til et relevant projekt under uddannelsesautorisation.

Vejlederens primære rolle er vejledning af egne specialestuderende i brug og analyse af mikrodata, idet vejlederen ikke selv gør brug af data. På den specialestuderendes skriftlige anmodning, hjemsender vejleder analyseresultater for den specialestuderende (efter tjek af at filer til hjemsendelse efterlever sikkerhedsreglerne).

Læs nærmere i følgende dokument 'Vejledning - Datasikkerhedsregler under Specialeordningen herunder regler for hjemtagning af analyseresultater og sanktioner ved databrud' på hjemmesiden [her](#).

Såvel danske som udenlandske brugere tilknyttet uddannelsesinstitutionen og specialeordningen kan få elektronisk adgang til FSE data under Danmarks Datavindue (DDV) jf. [Login Remote.dst.dk](#). Data tilgås via bruger-id og engangskode. For brugere ansat på uddannelsesinstitutionen via app'en FortiToken. For brugere med arbejdsplads på udenlandsk universitet anvendes en fysisk token. Alle brugere skal have en e-mailadresse udstedt af uddannelsesinstitutionen. Inden adgang skal certificeringskursus bestås jf. [Vedr. certificeringskursus](#).

Hvilke data kan der gives adgang til?

Der kan kun gives adgang til pseudonymiserede mikrodata, dvs. data, hvor alle identifikationsoplysninger såsom navn, identifikationsnummer (fx CPR og CVR) og adresse er fjernet.

Mikrodata må *udelukkende* anvendes til analyser, hvor kun bruger kan se mikrodata. Med 'bruger' menes en person, der har accepteret en brugeraftale, er tilknyttet en uddannelsesinstitutionen gennem en godkendt tilknytningsaftale og har fået adgang til data for det konkrete projekt *via remote.dst.dk*.

Dataadgang: Et begrænset antal brede projekter

Adgang til mikrodata gives på baggrund af en godkendt projektindstilling under uddannelsesautorisationen.

Det påhviler den autorisationsansvarlige at angive hvilken analyseplatform, man ønsker at anvende *inden* indsendelse af den første projektindstilling under uddannelsesautorisationen. Hvis ikke andet oplyses, anvendes Forskermaskinen som analyseplatform, alternativt skal uddannelsesinstitutionen selv foranledige (og finansiere) fx opdatering /udvidelse af den eksisterende Hosted Server med ekstra særligt drev til brug for uddannelsesautorisationen ved kontakt til servicedesk@dst.dk. Servicedesk sørger herefter for formalia herunder tilknytning af den valgte analyseplatform til uddannelsesautorisationen i DDV.

Vejledere under uddannelsesinstitutionen indsender et *begrænset* (fem) antal projektindstillinger, som tematisk dækker vigtige emner i uddannelsesinstitutionens kandidatuddannelse.

Dette benævnes 'brede projekter' jf. [Danmarks Statistik - Brede projekter](#)

Godkendelse af en projektindstilling er betinget af, at de ønskede mikrodata er nødvendige i relation til projektets overordnede formål, samt at projektet har samfundsrelevans, jf. [Danmarks Statistik - Oprettelse af projektindstilling](#)

Afhængig af specialeprojektets problemstilling tildeles den specialestuderende adgang til et af de brede projekter under uddannelsesautorisation.

Der leveres mikrodata til de godkendte projekter på en sikret server/analyseplatform, hos DST eller efter aftale fx på uddannelsesinstitutionens hosted-server jf.

[Danmarks Statistik - Analyseplatforme](#)

DST har udformet et sæt særlige regler for specialeordningen vedr. regler for hjemtag og pris.

Regler for hjemtag

Der er udformet et særligt regelsæt for specialeordningen, hvad angår specielt hjemtag af aggregerede data.

Læs nærmere herom i følgende dokument 'Vejledning - Datasikkerhedsregler under Specialeordningen herunder regler for hjemtagning af analyseresultater og sanktioner ved databrud' på hjemmesiden [her](#).

Pris

Mens pris for projektindstilling og evt. genindstilling fastsættes sv.t. de til enhver tid gældende regler og takster, leveres data til det begrænsede antal (maksimalt fem) brede projekter uden beregning.

Der opkræves ikke brugerbetaling for brugere med særlige roller under uddannelsesinstitutionen, forudsat disse ikke selv anvender mikrodata til analyser under specialeordningen, dvs. brugerbetaling opkræves som udgangspunkt udelukkende for specialestuderende.

Tvilstilfælde

Rigsstatistikerens tager efter indstilling fra kontorchefen for FSE stilling til de tvilstilfælde, som måtte opstå ved fortolkning af reglerne.

Bilag 1 Vurdering af specialeprojektets forskningshøjde

Specialevejleder skal vurdere forskningshøjden for enhver specialestuderende, som ønsker at udarbejde sit speciale ved brug af mikrodata under Danmarks Statistiks Specialeordning. Forskningshøjdevurderingen udfyldes med nedenstående indhold og den pågældende uddannelsesinstitutionens/universitetets logo.

Dokumentet (pdf) lægges i en mappe benævnt ”Forskningshøjde”, som skal oprettes som undermappe i Work under uddannelsesinstitutionens uddannelsesautorisation.

Document title:	<FSE project number*> <Name of the Master’s thesis student> Research potential of the Master Thesis <date>
Heading	Assessment of research potential in Master Thesis
Background text	The legal basis for processing Personal Data is the Scientific Research Purpose. The Scientific Research Purpose is assessed by the Data Governance Expert (supervisor) and allows the student to access Danish register-based data. The assessment is based on a description of purpose, problem statement, what is investigated and how access to personal data contributes to the project.
Master’s Thesis information	Title: <Title of the Master Thesis > Author(s) : < Name of the Master’s thesis student >
Assessment of research potential	Short description of reasons for research potential (1-3 lines): < .....>
Supervisor’s name and signature	The undersigned signify by their signature that they have agreed in the research potential of the Master Thesis. < Supervisor’s name and date> <Signature>

* FSE project number (under the Master’s Thesis scheme): The approved project to which the Master's Thesis student will be granted access.